

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 mai 2020

PROJET DE LOI

**portant modification de la loi du
21 février 2003 créant un service des
créances alimentaires au sein du SPF Finances
en vue de rendre applicables certaines
dispositions
du Code du recouvrement amiable et forcé
des créances fiscales et
non fiscales et portant modification
de l'article 11 de la loi du 29 mars 2018
visant à élargir les missions et
à renforcer le rôle du service
de conciliation fiscale**

AMENDEMENT

Voir:

Doc 55 **1105/ (2019/2020):**
001: Projet de loi.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 mei 2020

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 21 februari 2003
tot oprichting van een dienst voor
alimentatievorderingen bij de FOD Financiën
met het oog op het toepasbaar maken van
sommige bepalingen van het Wetboek van
de minnelijke en gedwongen invordering
van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen
en tot wijziging van artikel 11 van de wet
van 29 maart 2018 tot uitbreiding van de
opdrachten en versterking van de rol van de
fiscale bemiddelingsdienst**

AMENDEMENT

Zie:

Doc 55 **1105/ (2019/2020):**
001: Wetsontwerp.

02128

N° 1 DE MME THÉMONT ET CONSORTS

Art. 1/1 (*nouveau*)

Dans le titre II, insérer un article 1er/1, rédigé comme suit:

“Art. 1/1. L’article 4, § 1er, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances est abrogé.”

JUSTIFICATION

Les familles monoparentales courent un risque accru de pauvreté. De nombreuses familles, essentiellement des femmes avec enfants, sont ainsi plongées dans la précarité et celle-ci tend à s’accroître lorsque des créances alimentaires ne sont pas payées.

En effet, la problématique des pensions alimentaires concerne non seulement la fixation du montant de la pension alimentaire mais également les impayés. Chacun sait que la décision de l’octroi d’une pension alimentaire ne garantit en rien son versement malgré que le non-paiement de celle-ci constitue une infraction pouvant aboutir à une condamnation pour abandon de famille, tel que prévu par l’article 391bis du Code pénal.

Le paiement de la pension alimentaire demeure un droit qu’il s’agit de respecter et, bien sûr, de faire respecter. Pour rappel, il existe une véritable “obligation alimentaire” dépassant l’état de besoin de la personne, lorsqu’il s’agit d’enfants mineurs ou d’enfants majeurs encore aux études. Concrètement, celui qui conçoit un enfant doit le nourrir, l’élever et lui procurer tout ce dont il a besoin jusqu’à ce qu’il soit autonome.

En effet, l’article 203, § 1er, du Code civil dispose que: “Les père et mère sont tenus d’assumer, à proportion de leurs facultés, l’hébergement, l’entretien, la santé, la surveillance, l’éducation, la formation et l’épanouissement de leurs enfants. Si la formation n’est pas achevée, l’obligation se poursuit après la majorité de l’enfant.”. Face aux pensions alimentaires impayées, le législateur a ainsi adopté la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires (ci-après: “Secal”) au sein du Service public fédéral (SPF)

Nr. 1 VAN MEVROUW THÉMONT c.s.

Art. 1/1 (*nieuw*)

In titel II, een artikel 1/1 invoegen, luidende:

“Art. 1/1. Artikel 4, § 1, van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën wordt opgeheven.”

VERANTWOORDING

Eenoudergezinnen lopen een verhoogd armoederisico. Heel wat van die gezinnen, vooral vrouwen met kinderen, kampen met bestaansonzekerheid. Die wordt nog groter wanneer de onderhoudsuitkeringen niet worden betaald.

Het vraagstuk van de uitkeringen tot levensonderhoud behelst niet alleen de vaststelling van het bedrag van die uitkering, maar ook de niet-betaling ervan. Iedereen weet dat de beslissing tot toekenning van een uitkering tot levensonderhoud geenszins waarborgt dat die uitkering daadwerkelijk wordt betaald, hoewel de niet-betaling ervan een misdrijf is waarvoor de onderhoudsplichtige kan worden veroordeeld op grond van familieverlating, zoals bepaald bij artikel 391bis van het Strafwetboek.

Dat men een verschuldigde uitkering tot levensonderhoud ook uitbetaald krijgt, blijft een recht dat in acht moet worden genomen en waarvan de inachtneming uiteraard moet worden afgedwongen. Er zij aan herinnerd dat een echte “alimentatieplicht” is ingesteld, die verder reikt dan de staat van behoefte van de betrokkene ingeval minderjarige kinderen of nog studerende meerderjarige kinderen in het spel zijn. Concreet moet de verwekker van een kind zorgen voor de voeding en opvoeding ervan, en het ook alles geven wat het nodig heeft totdat het op eigen benen kan staan.

In dat verband bepaalt artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek het volgende: “De ouders dienen naar evenredigheid van hun middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, de gezondheid, het toezicht, de opvoeding, de opleiding en de ontplooiing van hun kinderen. Indien de opleiding niet voltooid is, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.”. Om de gevolgen van de niet-betaling van uitkeringen tot levensonderhoud te milderen, heeft de wetgever dan ook de wet van 21 februari 2003

Finances. Sa mission est d'avancer aux créanciers d'aliments l'argent des pensions alimentaires non payées et de récupérer ces sommes, et tous les arriérés, chez le débiteur d'aliments.

Depuis sa création, le Secal a donc pour principale vocation de lutter contre la pauvreté engendrée par le non-paiement des créances alimentaires. Le Secal est donc clairement un instrument de lutte contre la pauvreté et contre la pauvreté infantile en particulier. Le Secal intervient donc aujourd'hui toujours sous deux formes.

La première forme concerne la perception des créances alimentaires auprès des débiteurs défaillants et le recouvrement de tous les arriérés dus par ces débiteurs. Les bénéficiaires en sont les enfants, les époux ou cohabitants. Aucune condition de revenus n'est exigée.

La seconde forme d'intervention est l'octroi d'avances mensuelles sur les pensions dues exclusivement aux enfants. L'octroi de ces avances est cependant conditionné par le niveau de revenus dans le chef du parent, de la personne assurant la garde de l'enfant ou de l'enfant majeur ne vivant pas avec l'une des personnes précitées. Depuis la loi du 12 mai 2014, le plafond a été relevé de 1 373 euros à 1 800 euros nets par mois, augmenté de 66 euros nets par enfant à charge. Une nouvelle avancée a, par ailleurs, pu être menée lors de la fin de la précédente législature et ce plafond a pu être relevé à 2 200 euros.

Malgré ces améliorations, au regard de la précarité grandissante dans les familles monoparentales, mise notamment en avant par le baromètre interfédéral de la pauvreté, il paraît aujourd'hui indispensable de pouvoir faire du Secal le véritable service universel qui avait été envisagé lors de sa création. Cette urgence est d'autant plus criante à vu de la crise Covid actuelle.

Ainsi, les auteurs proposent donc la suppression de la condition de revenus déterminée actuellement dans la loi pour bénéficier d'avances mensuelles. Cette nouvelle évolution a d'ailleurs été envisagée dans l'étude réalisée par la KUL. Il apparaît ainsi que, compte tenu d'un taux de participation de 69 %, cette modification entraînerait une augmentation annuelle du budget de 16 millions d'euros. Dans une optique

aangenen tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen (hierna "DAVO" genoemd) bij de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën. Die Dienst is ermee belast de onderhoudsgerechtigden de niet-betaalde uitkeringen tot levensonderhoud voor te schieten en die bedragen, alsook alle achterstallen, van de onderhoudsplichtige terug te vorderen.

Van bij de oprichting was de belangrijkste taak van de DAVO dus de armoede te bestrijden die te wijten is aan de niet-betaling van de onderhoudsuitkeringen. Het is dus duidelijk dat de DAVO een instrument is om de armoede – en inzonderheid de kinderarmoede – te bestrijden. Momenteel heeft de DAVO dan ook een tweeledige taak.

Primo int de DAVO bij de in gebreke blijvende schuldenaars en gaat hij over tot de invordering van alle door die onderhoudsplichtigen verschuldigde achterstallen. De begunstigden zijn de kinderen, de echtgenoten of de samenwonenden. In dit verband geldt geen enkele inkomensvereiste.

Daarnaast betaalt de Dienst maandelijkse voorschotten op de uitkeringen die uitsluitend voor de kinderen verschuldigd zijn. De toekenning van die voorschotten hangt evenwel af van het inkomensniveau van de ouder, van de persoon die het hoederecht heeft over het kind of van het meerderjarig kind dat niet met één van voormelde personen samenwoont. Bij de wet van 12 mei 2014 werd de bovengrens opgetrokken van 1 373 euro tot 1 800 euro netto per maand, vermeerderd met 66 euro netto per kind ten laste. Bovendien kon op het einde van de vorige zittingsperiode nog meer vooruitgang worden geboekt, in die zin dat die bovengrens werd verhoogd tot 2 200 euro netto.

Gelet op de toenemende kansarmoede bij eenoudergezinnen, wat onder meer naar voren komt uit de interfederale armoedebarmometer, lijkt het ondanks die verbeteringen thans absoluut noodzakelijk om de DAVO te doen uitgroeien tot de écht breed opgevatte dienstverlener die bij de instelling ervan voor ogen werd gehouden. Nu de coronacrisis woedt, valt het des te meer op dat zulks dringend vereist is.

Om die reden stellen de indieners derhalve voor de inkomensvoorwaarde af te schaffen die thans in de wet is ingeschreven om aanspraak te kunnen maken op maandelijkse voorschotten. Deze bijsturing werd overigens in de studie van de KU Leuven al bepleit. Aldus blijkt dat, rekening houdend met een *take up* van 69 %, die wijziging het jaarbudget met 16 miljoen euro zou doen toenemen. Aangezien een verdere

où l'on envisage que ce taux de non-participation continue à diminuer et où l'on aboutit finalement à une participation totale, il faudrait alors compter un budget supplémentaire de 23,4 millions d'euros.

Sophie THÉMONT (PS)
Ahmed LAAOUEJ (PS)
Hugues BAYET (PS)
Malik Ben ACHOUR (PS)

daling van de *non-take up* wordt beoogd, met als uiteindelijke doelstelling een volledige *take up*, zou een bijkomend budget van 23,4 miljoen euro moeten worden ingecalculeerd.